

E lap megjelenik minden nap estve, vasárnapot kivéve.

Előfizetés júliustól december végeig Budapesten házhozadással 5 fr., vidékre postán borítékban 6 fr. p. p.

Hónapos előfizetés csak helyben, s a hónap első napjától kezdve fogadtatik el.

Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban (Országut Kunvalderház) és minden postahivatalnál.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp.

Egyes szám ára 3 kr. pp.

Magán tudósítások nyomán a muszkák Kasán vannak.

Visoczi a nagy erő ellenében Forró felé visszavonta magát, s várja hogy segédesapatai mindenfelől megérkezzenek.

Az ellenség száma 30,000 tétetik, mellyből a lovasság 8,000.

Ha jól megszámitották.

Lehetnek többen is kevesben is.

Erdélyből jun. 24. 1849.

Erdélyben a dolgok a legkomolyabb szint kezdik ülni magukra, 20-ik juniusban a törtsvári passuson betört 20,000 muszka, az ottan levő 800 székely határőrünk felségesen viselte magát, 48 óráig tartották a csatát, 800, 20,000 ellen; elesett a muszkákból 2000, a székelyekből 400, Brassót 21-én ezernitették a muszkák, gyorskocsimat elfogták, a hátra levő részét a székely seregnak spregolták, de Bem intézkedéseket tett, hogy 24 óra alatt 10,000 ember áll elébe. Kedves Kis ezredes és határszéki főparancsnok is elesett, lábán lövést kapván, lovastul leesett, a földön a kozákok öszvevágták, nem adtak pardont a muszkák egynek sem, a ki meg volt is sebesítve, mind leölték, sőt védteleneket is, mind, a ki csak magyar vagy székely, a falvakban és országuton, mind leöldösték, a derék brassói zászok a hátra maradt székelyeinket agyonverdesték. Ha Brassó ezt tette, mit tehet majd Szében? Csak amnestiát a kutyáknak, majd sokra mennek velük. — Ugyan csak 20-kán a borgói szoroson is Bukovina felől betűttek nagy számmal, minden vitézsége mellett Dobay őrnagy fel nem tartóztathatta: a mieink itt is a nagyobb erőnek kénytelenek voltak engedni, de ide ma 24-kén reggel Bem, a ki nálam volt szállva, nagy sereg előre küldésével maga személyesen ment ezen szavakkal, in drei Tagen sind keine Russen in Siebenbürgen, de félek, aligha; mert erejek 4-szer annyi mint a mienk,

ha valahogy egy csatát még vesztiünk, tönkre van Erdély téve, mert a gaz szellemű oláhok és zászok is mind fel fognak tamadni.

D.

Két piquant adatka arra, hogy millyen echt democrat ember az a Szemere Bertalan.

Két adattal szolgálunk. Elhatározó az egyik úgy mint a másik, mellyből ki fog. tűnni, hogy Szemeréből, daczára a debreczeni híres installationis beszédnek, tisztán democrat ember soha, de soha nem lesz.

Az egyik adat a nem régen mult időből, a másik a jelenből lesz felhozva.

Nem privát dolog, nem egy ministeri affectált excellentiáskodás. Nem. Tisztán political actust hozunk fel. Ollyant, melly az ország előtt tárva áll, mellyet mindenki tud, mellyben senki sem kételkedik.

Im az első adat.

Emlékezni fog az olvasó, hogy Szemere mennyi sok gyönyörű szépet és jót irt s beszélt össze hajdan az irodalomról és sajtószabadságról.

Minden ember azt mondta: Szemere a dicső ember. Ez mondja meg igazán. Ez gondolkodik szabadon. Ez barátja a népnek, az igazságnak.

A sors úgy hozta magával, hogy a sajtótörvények kidolgozása épen Szemere kezébe esett. No de kinek is adták volna másnak azon sok szép jó hír után.

Az országgyűlés, melly eddig petitionslandtag volt, azon pillanatban kénye szerint dictálta a törvényeket.

Olvastuk Szemere törvényjavaslatát, s azt itt Pesten a városház piacán, mint a nemzet szabadságát kigunyoló jesuita csinálmányt, megégettük. —

Vahot Imre volt a főmester, ki bizon soha sem tartozott a túlzók közé.

Mi volt ezen törvényekben, mi a democratia ellenében az orgyilkolás törét felemelte?

Ott volt azon szemtelen rendelkezés, melly ha megáll, egy szegénysorsu szorgalmas ifju ember soha az irodalomban elő nem mehet.

Benne volt ez azon részében a törvénynek, mellyben a sajtóvétségi bírság megfizetésének kötelessége azon esetben, ha a szerző arra vagyoniilag eleget nem tehetne, áthárított a kiadókra, sőt a nyomdatulajdonosokra.

Mit tesz ez?

Semmi egyebet, mint választófalat huzni. A gazdagoknak megadni a sajtószabadságot — a szegényeket pedig alávetni a gazdagok censurája alá.

A háromemeletű házbirtokos nyomdatulajdonos, a szegény ember munkáját, ha nem is adta ki, hanem pénzért nyomatta, előbb oda adta volna egy censornak, mert félt a bírságoktól.

A nyomdatulajdonos pedig, midőn erszényéről van szó, igen scrupulosus ember.

Az országgyűlés belátta a törvénynek ezen nemtelen rendelkezését, mellyet aztán azon ember, ki azt irta, az alkalmazásban még iszonyatosabbá tehetett volna, és azért kitérlé azt, miután a törvényjavaslat készítője ezen a szegényebb sorsuak ellenében elkövetett igazságtalanságon tetten kaptott volna.

A gondolkodó olvasónak nem kell bővebben magyarázni, mennyire ellenkezett volna egy illy törvény a tiszta democratiaival.

És hogy mennyire barátja az a tiszta democratianak, ki sajtótörvényt hoz a gazdagok számára, a szegényeket pedig a gazdagok censurája alá veti.

Mindezen szép csempészkedés azok után történt, hogy Szemere a sajtószabadságról olly sok szép dolgokat irt és mondott volna.

Második adatka:

De tán nem érdeklí a mi nagy közönségünket még eléggé az irodalom.

Hanem jobban érdeklendi őket a vármegye.

Ime mit tesz a per excellentiam democratia minister. Elmondjuk, s tán nem is lesz ollyan régi historia, mint az előbbi; jobban szólhatunk hozzá.

Megalapítja a megyei fizetéseket.

És e fizetésekből ismét kitűnik, hogy Szemere a szegényebb sorsu szorgalmas ifjuságot, a hol lehet, üldözi.

A főispánoknak rendel kétezer pengőt. Legyen. Senki sem irigyli.

Az esküdteknek rendel 250 pengőt.

Kétszázötvenet, még pedig úgy, hogy hivatalos kiküldetésekből az előfogatokat is ezen pénz-ből fizessék.

Alászolgája.

Próbálják meg az esküdtek kicalculálni, mennyi marad élelmükre az illyen hivatalnokoknak, ha hiven teljesítik be kötelességüket, a falukon elvégzik dolgaikat.

Legtöbb helyen semmi.

A vármegyék ezen injuria ellen fölirtak a ministeriumhoz.

Mi lett Szemere válasza?

Ott van a Közlönyben. Úgy marad mint rendellem. Kár volt nem mondani: A mit irtam, azt megirtam. Vagy pedig: Sua majestas sacratissima tenori altissimae resolutionis suae porroquoque benigne immanet.

Az ország e rendelkezésből értse meg, minő democratiát akar Szemere.

Ollyat, hogy a vármegyénél szegény ember, ne is kopogtasson hivatalért.

Egyszerre vicispán nem lehet; az esküdségi fizetés pedig rá megyen az előfogatra.

Napfénynél világosb tehát, hogy Szemere ezen rendelkezés alatt a vármegyei tisztségeket mind a birtokos urak és azok porontyaik számára akarja prédául oda engedni.

A gazdag szolgálhat mint esküdt ingyen is, jó a másik restauratio, s lesz belőle szolgabíró.

A szegény? Ennek nem való penna a kezébe Magyarországon.

Ugy kell neki, ha nem maradt az eke szarvánál vagy nem lett csizmadia, minek tanult? Mirevaló a szegénynek a mivelttség, a tudomány?

Nyolczszáz esztendeje mind ez csak a nemes ember mestersége volt.

Illyen democratia az, mellyet Szemere alatt várhatunk.

Beszél ő sok szépet, de midőn tesz, őn szavait minden lépten lesújtja.

A szegény haza pedig még folyvást ámitni engedi magát a szép szavaktól, mellyek az alkalmazásban mindig ellenkezőleg ütnek ki.

Mint lehet okosan és eszélyesen a közönségnek tudomására adni, hogy egy magyar várost az ellenség ismét elfoglalt.

Jöszötk elő ti Windischgräcznek armée-bulletinszerkesztői és tanuljatók.

Im a példa a félhivatalos Republicában:

„Azokat, kik olly gaz híreket terjesztgettek, hogy Kassát bevették a muszkák, figyelmeztetjük a rendőri rendeletekre, mellyek olly hazug hírek koholót s terjesztőit keményen ígérk fenyíteni.“

Ebből az értelmes olvasó megtudhatja azt, hogy a muszka már Eperjesen van.

Ha valami non putarem által a muszkáknak egy idő mulva sikerülne Kassát elfoglalni, a Republica majd azokat fogja fenyegetni rendőrségi büntetésekkel, kik azt mondják, hogy az ellenség Miskolczon van.

És így tovább.

Jöszötk elő ti Windischgräcznek armée-bulletinszerkesztői és tanuljatók!

Mondják:

Azon időben, midőn a Szemere-féle clubb elhatározta magát, hogy egy lapot fog kiadni, első természetes gondja volt, a laphoz egy jóraivaló szerkesztőt kaparítani.

És mint condam pataki diák: Erdélyi János ur o dicső pályára azonnal mint legalkalmasb kiszemeltették.

Nem azért hozzuk ezt fel, mintha azt hisszük, hogy e választás szerencsétlen huzás volna a sors urnájából, mert ezt megbírálni senkinek sem áll jogában, ez a vállalkozók házi dolgához tartozik, mihez senkinek semmi köze.

Hanem fölhozzuk azt azért, mint a miképen alább következik.

Felhozzuk azért, mert Erdélyi János, mint a falusi kisasszony a tánczabírást, egy darabig elfogadni habozgatván, uton utfélen az emberek ezen el nem fogadást illetőleg sokféleképen commentálgaták.

Azt mondták tudniillik:

Hogy Erdélyi János igen óvakodó fiu. Ő tudja azt, hogy mennyire boldogító kéj az, ha az ember azon öntudattal van, hogy az ellenség előtt semmiben sincs compromittálva.

Azok az emberek, kik így beszélnek, még tovább is fűzék mendemondáik szálait.

Voltak, kik állítani nem irtóznak vala, hogy midőn a mult év végével az ellenség közeledett, s más emberek sejtven a kormány, nemzetgyűlés, journalisták és irodalmi emberek közelgő futását, az egy Erdélyi vala szüntelen vig, és énekelgetett a körben ebéd után és vacsora után, a min aztán mások fájdalommal megbotránkoznak.

Az illyetén fecsegők előtt Erdélyi János állítólagos vonakodása gyanus színben tűnt fel.

Azt mondták: ez az ember félti a bőrét, nehogy, ha valamiképen, különösen ezen muszkás epochában, Pestről a nemzeti párt ismertebb egyéneinek ismét félrevonulni kellene, az átkos nevű Republica miatt majd ő neki is futni kelljen! Majd bizony, hogy ő ne nevetessen ismét, midőn mások busulnak! Majd bizony, hogy ő ne énekelhessen a körben, ebéd után és vacsora után, és ne fogja hasát nagy nevetésben akkor, midőn másoknak a haza tragicus sorsa vérkönyeket fakaszt ki szemeikből.

Igy beszéltek, így fecsegtek, illy magyarázatokat adtak az embernek olly dolgoknak, mellyekből semmi sem volt.

Ismételjük: semmi.

De annyi mégis igaz, hogy Erdélyi egy kicsit vonakodott.

Ennek okát megtudni, a közönség ég a kíváncsiságtól. Ez mostanában a political kérdések közül, mellyek napi renden vannak, az első, utána jó mindjárt a muszka interventio.

Hogy tehát ne törje a fejét rajta sokáig senki: a titkot kikotytyantjuk.

Erdélyi négy napig habozott.

Sem félelem sem politikai elvek sem a lap ominosus neve: a Republica, mellyért Erdélyi az ellenség előtt az akasztófa atmospherájába jutott, nem voltak elhatározó akadályok, mellyek a rögtöni kölcsönös egyezséget hátráltatták volna.

Egészen más ennek oka.

Egy ok, melly az egész világ előtt bagatelle, csak Szemere és Erdélyi János előtt nem.

Azon folyt a tusa, hogy Szemere követelte, hogy az ő lapjában ezen szavak: illy, olly, melly következő orthographiával irassanak: illy, oly, mely!!! —

Erdélyi első nap azt felelte, inkább meghal, mint ő ollyan nyomtatvány alá írja magát, mellyben az illy, olly, melly nem két l-lel lez írva.

Másnap azt mondta Erdélyi, hogy ő nem bánna, ha ennyire van a dolog, ő maga részéről meg tenné a hazafiai áldozatot, hanem fél, hogy ezen merész tetteért a Kisfaludi és a Tudós Társaság őt mint hazáját és nemzetiségét eláruló vakmerőt befogattatja.

Befogattatja, bezárattatja és Vinczével, a Tudós társaság ezen titkos Bravojával, a Muzem pinczéjében, hol a különféle állatok csontjai tartanak, lefejeztetendi.

Miként Hugo Victor Angelója mondja: Egy ember jó hozzám, kit követnem kell, kivel leszállok a palota mélyébe, s azon ember onnan nálam nélkül jövend fel.

Erdélyi pedig a francia regényességeket rettetesen nem szereti.

Végre azonban Erdélyi engedett. Szép hírt academicus neve ott áll a temérdek illy, oly, mely alatt, s a világ még sem bomlik meg.

A tudós academiában sem Schedel sem Döbrentei sem Gebhard sem Vincze még nem indítványozták, kitzúzni a pártos lázadó ellen a kiirtás véres lobogóját.

Tantae molis erat: Erdélyi Jánost a Republica szerkesztésére megnyerni.

A miniszerelnök mindeható! Oh négy nap hasznos grammatical dissertatio, mialatt a muszka négy statiót tett előre!

Egy audientia a cultusminister urnál.

Pest jun. 27.

Tegnap kedd volt; elfogadó nap a csanádi püspök; akarám mondani cultusminister ő méltóságánál.

Magamnak is előadni valóm levén, compareáltam kilencz órakor az előszobában.

Midőn beléptem, nagy tömeget találtam ott, s végtelenül csodálkozám, hogy olly sok embernek sikerült megtalálni ő méltósága szállását, mellyre egyéb utasítás adva nem volt, mint mit a Marcius adott, s melly után indulva, több egy heténél, mióta keresem a püspökminister urat, mert csak egyedül levén, egyszerre minden templomok ajtait el nem állhattam, aztán az igazat megvallva nem is ismerém őt személyesen, a mi nagyon nehezíté a megtalálást.

És szerkesztő, azon egy s fél óra után, mit az elfogadóteremben tölték, mondhatom önnek — fáj a fejem.

Nem azért mondom ezt, mintha ön orvos volna, kitől egy derék laxatívát remélhetnék, hanem csak azért, mert meg akarom egyszersmind mondani, miért fáj.

Hanem elül kell kezdenem.

Midőn beléptem, egy bozontos bajszu, úgy harminczévesforma ember jött előmbe. Volt neki az álla közepén bozontos szakállá is, de fél-

singes bajusza érdemel legnagyobb figyelmet, erről fog ön reá ismerni, meg arról, hogy quäckert visel ugyan, de a magyarka jobban állana törzszakos testére.

A minister urat tetszik keresni? Majd csak egy óra mulva jön fel. Tessék leülni.

Az elfogadással meg voltam elégedve, mert mindig úgy hallám, hogy a püspökminister egyebet sem szenved meg maga körül, mint sima ajkat meg reverendát, s ime saját előszobájában milly becsületes képű szoknyátlan magyar embert talállok!

Hanem az megszeppentett, hogy az elfogadásra váróknak 9/10-ed része pap volt, azaz hogy pápista pap.

Majd mindenik jól domborult hasacskával, s szemekből vidáman kipislogó életkedvvel, melyről meg lehetne esküdni, hogy látott ugyan ma reggel vizet — mosdómedenczében — de a bor sem rég ment ki szemel elől, vagyis inkább be — torkába.

Ezen szeretetreméltó urak, mint később megtudám, menekült papok valának, kik a statustól 300 pengőt kérnek, mert hiszen kár lenne hasacskájuk zsírját nem szaporítani, vagy tán épen valamit elveszteni abból.

És a minister szó nélkül megadja ezeknek kérelmét, mert hiszen kin segítne a jó ur, ha nem kedves szolgatársain — az urban; és végre nem illő, hogy a haza köznyomorában s nélkülözésében a clerus is osztozzék...

Illyformán elmélkedtem, midőn két egyén jött be karöltve, — a mint észrevettem a kezükben hozott iratsomagból, ministerialisok.

Egyik Pap Zsiga volt, óriási szakállával s hamiskásan hunyorító szemével. Szivarozott és kaczagott. Hm, ez már közeledés a hierarchiához, mert ha nem csalódom, az érdemes képviselő ur egykor unitus korában (mert most disunitus, hacsak közelebből újra nem unióldott) praedicationát irt, miket most nagyon árul a statusnak, ép oly jó szelleműk levén, mint tavál a kormány által álladalmi költségen kiadott s általa szerkesztett oláh lap, melyben többek közt nagyon magasztaltatott azon oláh szerezdbeliek elszántasága, kik elfogatván, a magyar ellen használt fegyvert letenni nem akarták. Egyébiránt P. Zs. még Főtövöstől testamentomban maradt Horváthra.

Másik, ki Pap Zsigával jött, ismeretlen előttem. Egy magas szikár ember volt, kerek fehér kalapjában, rajta hamuszín tollal, — egyébiránt bajuszszal, barkóval és szüntelen vigyorgó ajkakal.

E két egyén szüntelen veszekedett egymás közt, hogy a megérkezendő ministerhez mellyik mehessen előbb kézcsokolásra.

Én ebből csak azt tanulám, hogy elfogadási nap daczára is mindkettő előbb jutand be, mint én.

De hiszen a haza és a clerus dolgai elfogadási napon is előbbvalók az ön kérelmemnél.

Mig ezek hosszasan várakozának velemmel együtt, mig a hivatali szolga ki- s bejárt, nézve, nem jön-e még az ajtónyitásnak és a prezentvágásnak nagyszerű pillanata, egy fiatal szőke, halvány, serkedő barkóju, szerencsétlen flautás kinézésű fiatal ember robajjal nyitott be:

— Nincs még Közlöny komám? kérdé az imént leirt magas szikár urat; s mielőtt ez felehetett volna, gyorsan visszahuzta fejét, szintolly robajjal becsapta az ajtót, s minden nyom nélkül eltűnt.

— Ej be szeleburdi a kis komám. E megjegyzéssel kíséré a jelenetet a magas szikár.

Én pedig csudálkozám. Mit gondol szerkesztő, min csudálkozám?

Csak azon, hogy a ministerialis személyzetből már négy egyént láttam és még egyik sem viselt szoknyát; mert hogy a szélmalom módjára amugy bolond istókosan bekukkanó fiatal is ministerialis volt, onnan gyanitom, hogy vitorlavászonból olly kitlit viselt, minőt a bureauban a szegen szokás tartani.

És e négy mind világi ember, nem mondanak misét, nem füstölnek tujjénnel, és mégis bejutottak a cuku-hoz. Hisz e szerint csak rágalom, mintha Horváth csak a papokat pártolná s alkalmazná. Megörültem az ön lelkemben.

Azonban megvolt fél tizenegy s ő nagyméltósága még nem jött.

Végre nyílik az ajtó s bedugja fejét a liberias szolga és egy jelentékeny „psz“-et hallat.

Mindenki fel áll, s én is önkénytelenül, mintha dróton huztak volna.

Belépett a misék és büjtök nagy mestere, — leibgardájával, három pápista pappal. Maga volt a negyedik.

Leginkább egy icziri-vicziri kispap vonta magára figyelmemet, kinek csakhamar azon csudálatos kézfogása volt, hogy balkeze két ujjával szüntelen az orra és szája közti kaszált réten járt s pedergette bajuszát, mellyet azonban történetből a borbélynál felejtett.

Tehát gondolám magamban csakugyan itt a clerus is, csak hogy minister ur őket magával hordja. Az igaz, hogy szükséges pereputyty is.

Kérdézősködém, s könnyű volt megtudnom, hogy azon szeretetreméltó fiatal kis egyéniség senki más, mint Babics ur, kinek neve a minapi Közlönyben parádézik, mint ministeri titkárá, a fehér sorok közé látatlanul (s mint a bankókba vizetűkkel) beirt 2000 pengő fizetés kíséretében. Szép a ki illy fiatal korban annyira tudja vinni.

És a mint Babics ur megjelent, ama legelőször látott bozontos bajuszu ur eltűnt. Arczán látzott, hogy a ministeri titkár ur megjelentével ő hivatását bevégezettnek véli.

Hogy is lehettem olly szamar, feltenni, hogy Horváth minister ur saját előszobájában bajuszatlan szájnál egyebet megtűrhesen!

Azonközben Babics ur nagyon nyájasan közeledett hozzám s beszélgetni kezdte velem. Csodálkoztam, hogy mig a várakozók közt temérdek pap is van, engem ért e nagy becsű megkülönböztetés. Azouban csakhamar észrevehém, hogy csak azért történt az egész, hogy engem elfoglalva az ajtóhoz ne közeledhessem, s addig a papok annál kényelmesebben bejuthassanak.

Kifogytam a papirból, s azért kénytelen vagyok látogatásom eredményét máskorra hagyni.

Egy instans.

Kivonat Perczel leveléből Bemhez.

(a „14. April“ után.)

Utóbbi időkben az ármány a maga szemtelen játékát egészen a legbecstelenebb hazugságok használatáig vitte. Kácnál szenvedett jelentéktelen vereségem úgy lón eladva, mintha az döntő csatavesztés és hadtestem egészen szétverettet volna, holott bizony szabadságharcunk alatt ez az első eset, hogy egy megnyomott sereg a legnagyobb rendben hátrál s hadi állomását elfoglalja.

Holtban, sebesültben s fogolyban mindössze alig vesztettem 300 embert, zászlót vagy ágyút pedig csak egyet sem.

Másnap rá az ellenség támadását visszavetem, aztán egy oldalmozdulatot teszek Petrovác felé, Temerinél az ellenségnek egy bekeríteni szándékló seregét megnyomon, legkisebb veszteség nélkül Verbászon áthuzódom, s állomást foglalok a csatorna mögött, mint a melly az egyetlen tartható vonal Bácskában.

E vonalon adék át utódomnak Földváron, Sz. Tamáson, Verbászon, Kulán és Zomborban elhelyezett 8000 főnyi rendes és 3000 főnyi önkénytes csapatokat, 55 ágyuval, 180,000 p.frttal, 700 darab szarvasmarhával s huzamosb időre elegendő borral, kenyérral, abrakkal.

Orsovától egészen Becség ekkorban a Tisza el volt annyira látva csapatokkal s ágyukkal, miszerint az átkelés meg yala gátolható.

Még a vezérség átadatalának napján vissza lett nyomva az ellenség mind a csatornától, mind intézkedéseim következtében Perlasznál és Korondánál.

Nevezetes.

Azon futás, melly az egész hadtestről hamisan híreszteltetett, egyedül a 8-dik zászlóaljra nézve tény. Ez t. i. valósággal elszakadt a seregtől s bomlottan szaladt. De ez is megtért 750 főnyi létszámmal, miből világos, hogy vesztesége alig rug 50 főre.

Egyébiránt szívesen kész vagyok önnek parancsnoksága alatt szolgálni, hahogy ön engem saját fővezérlete alatti vezénylettel megbizand.

Szerkesztő!

Önt compromissionalis bírónak választottuk. Itéljen részrehajlatlanul, de okosan ám.

Fogadásunk tárgya a közjót tekintve is igen érdekes, ránk fogadókra nézve pedig különösen nagy fontosságú; mert nem megvetendő összegben, t. i. 2 magyar kereskedelmi és 4 pécs-csetneki vászári részvényben fogadtunk, mellyekért, ha mindjárt ma senki mitsem ad is, azért egy év mulva érhetnek annyit, mint a cs. k. priv. bécsi osztrák bank részvényei, = 0.

A kérdés, melly fogadásunk tárgya, s mellynek eldöntését önnek ismert igazságszeretetétől, bölcsességétől várjuk, ez: valljon Csányi minister urnak abból rendelete, melly szerint a közlekedést

Buda és Pest közt eszközölő gőzösön apró rézpénzben kell az átjárási díjt fizetni, segít-e a napról napra inkább érezhető rézpénzhiányon, a mennyiben sok ember kénytelen elrejtett apró pénzét e célra elővenni? vagy nem fogja-e inkább a még forgásban levő rézpénzt végkép eltüntetni? miután e rendszabály mellett a gőzhajózási társaság naponként zsákszámba szedi össze a budapesti közönség rézpénzét, mely többé non videbit lucem.

Az első tétel mellett a theoria, az utóbbi mellett a praxis napról napra kézzelfoghatóbban szól. —

Ha az első tétel áll: ugy Csányi minister ur valóságos financialis capacitás, ki illyformán az elrejtett rézpénzt észrevétlenül kicsiklandozza az átjáró egyének ládájából; ellenkezőleg, a második tétel azt fogja bizonyítani, hogy a jó öreg urat rászédették a gőzhajózási társaság ügynökei, kik ugy látszik borzasztólag szerelmesek a rézpénzbe, mert a világeért sem váltanának fel egy bankjegyet.

Látja szerkesztő, hogy ön egy ministeri rendelet felett is mond ez alkalommal ítéletet; azért is jól megfontolja, mielőtt ítéletét kihirdeti.

Ha önnek ítélete a második tétel mellett szól: engedje előre felszólítanunk a minister urat, hogy találjon ki egy módot, mely szerint a naponként zsákszámba összegyűlt rézpénz a gőzhajózási társaság zsákjai fenekéből ismét forgalomba tétessék, mert másként baj lesz.

—g—

Adakozás.

Szerkesztőségünkhez beadott Sz. Benedek köz- ség részéről	frt.	kr.	p.
1 A sérült honvédek számára	2	45	¹⁰ / ₁₀₀
2 Komáromi égetteknek	2	22	
3 Debelliacsi égetteknek	2	22	
4 A helybeni városkapitányságtól egy elmarasztalt féltől	8		

Összesen: 15 29¹⁰/₁₀₀

H I R D E T É S E K.

25

7-3

Balassovits K.

zongoráit mind vevésre, mind hónapos bérlésre ajánlja. Tára van a váczi uton Dischér-féle házban 1388. sz. a. 3-ik emeletben.

Egy nevelő,

ki egyszersmind a zongorában vagy francia nyelvben, ha lehet mind a két szakban alapos oktatást adni képes, kerestetik. Bővebb tudomást szererezhetni Erdősi ügyvéd urnál, Pesten, halpiaczon 112-dik sz. a. 2-dik emeletben.

20.

Sajtó alatt van és néhány nap múlva megjelenik:

JELACHICHIÁDA

hős (?) költemény 4 énekben a német eredeti után magyaritva.
Ára csinos borítékba fűzve csak egy fertály bankó = 15 kr. p. p.

Sánta és Mészáros orvosok ember- telen tettei.

Mély atyai fájdalommal tudósítom a mivel közönséget, Sánta megyei orvos azon szivtelen és kebelrázó viseletéről, miszerint a choleraiban haladók két kedves gyermekeimnek orvosi segédletet nyújtani vonakodott, és az ötödik térdén esedező feleségemet hidegen azon szavakkal utasítá vissza, hogy menjen azon orvoshoz, ki mindig házába jár, pedig jól tudta a szivtelen orvos, hogy rendes házi orvosom szinte halálos betegségben fekszik. Szinte illy embertelen módon utasított vissza kétségbeeső feleségem Mészáros orvos által, s így kelle megérnünk a percet, midőn kedves gyermekeink minden orvosi segély nélkül árva lelküket kiadák. Az isten igaz haragja jutalmazza meg érette az illetőket.

Dunaföldvár június 22-én 1849.

Bergel Ignác,
földvári lakos.

Árverési hirdetés

A radical kör feloszolván s ekként minden vagyonait pénzzé tenni kellvén, f. é. július 2-án azaz hétfőn a kör szállásán, uri utczai Laffert házban árverés tartatik, és következő nap is folytatatik. — Árverési főtárgyak ezek: Zongora, tekeasztalok, csillárok és lámpák, divánok, karszékek, különféle asztalok és asztali eszközök, arczképek s egyéb nemű butorok.

33.

2-2

A budai casinóba f. é. sz. Mihály napjától kezdve igen kedvező feltételekkel egy vendéglős kerestetik. A vállalkozni kívánók bővebben értesülhetnek egyesületi igazgató Götz Alajos urnál (vár, Batthyány ház, disztéren.)

3-3

30

Jószághaszonbérlet.

Pestmegyében kebeleztet Ürbői pusztában néhai Sárközi Imre záros tömegéhez tartozó 100 holdból álló birtok a rajta levő épületekkel folyó 1849. évi július 8-dik napján reggeli 9 órakor Pesten Lövész-utczában 362. sz. háznál Ensel Sándor gondnok által árverés útján folyó 1849 évi Sz.-Mihály naptól kezdve 3 évre haszonbérbe adandó, mire nézve a bérleni kívánók szükseges bánatpénzzel ellátva ezennel meghivatnak.

2-2

29

Dr. Oesterreicher,

lakik Nádor-utczában (volt Szél-utcza) Marczibányi-házban (Tigris mellett) 2. emeletben.

24

3-3

Bécsből érkező

legújabb hölgy- és férfielmékekkel ajánkozik Krajcsovic János a német színház épületében.

Névváltoztatás.

Wittmayer Antal, Lipót, és Károly testvérek nevének „Várady“-rai megmagyarosítása ezennel hírül adatik.

Nemzeti

színház.

Pest, szerdán, június 27-kén, 1849.

MACBETH.

Nagy opera 4 szakaszban. Zenéjét írta Verdi, olaszból fordította Egressi B.

A harmadik felvonásban előforduló sylphid-tánczot szerette Campilli, előadják: Kurz Ant., Sári Fáni és Grafmayer Josefa, tánczarkisérrettel.

Rendező: Szerdahelyi.

Személyek:

Duncan, Scothon királya	—	* * *
Macbeth, Duncan hadseregének Reina.		
Banco,) vezérei		Köszeghi.
Lady Macbeth, Macbeth neje		Schodelné.
Lady Macbeth udvarhölgye	—	Éder Luiza.
Macduff, scot nemes, Fiff ura		Bognár.
Malcolm, Duncan fia	—	Hubenai J.
Fleance, Banco fia	—	Csillag Róza.
Macbeth szolgája	—	Mezei.
Orvos	—	Szerdahelyi.
Gyilkos	—	Kovács.
Banco szelleme	—	* * *
Hírnökök	—	(Vas. (Szűcs.

Boszorkányok. Király követei. Scot nemesek és menekvők. Fegyvernők. Harcosok. Légtünetmények. Apródok. Jelenségek. Szellemkirályok. Történethely: Scothon, nagy részben Macbeth palotája, a negyedik szakaszban Angolhon és Scot-hon határszéle.

Kezdeté 7 órakor, vége 9-kor.